

**EVALUAREA TEMATICĂ A
PRIMĂRIEI MUNICIPIULUI CONSTANȚA, JUDEȚUL CONSTANȚA
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020**

Raport de evaluare

SEPTEMBRIE 2019

- I. Introducere
- II. Constatări
- III. Bune Practici
- IV. Recomandări

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* Bulevardul Tomis nr. 51, municipiul Constanța, județul Constanța.
- *Adresa virtuală:* www.primaria-constanta.ro
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:*
 - Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
 - Hotărârea Guvernului României nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul acesteia, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordonanța Guvernului României nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 162/2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății către autoritățile administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
 - Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
 - Hotărârea Guvernului României nr. 385/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
 - Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale;
 - Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
 - Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;
 - Legea nr. 184/2016 privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică;

- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare ;
 - Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;
 - Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii;
 - Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
 - Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ.
- *Structuri subordonate:*
 - Serviciul Public de Impozite și Taxe;
 - Muzeul de Artă Populară;
 - Serviciul Public de Asistență Socială;
 - Spitalul de Boli Infecțioase;
 - Regia Autonomă de Transport în Comun;
 - Regia Autonomă de Distribuție a Energiei Termice;
 - Regia Autonomă de Exploatare a Domeniului Public și Privat;
 - S.C. Confort Urban S.R.L.
 - *Misiune / atribuții / competente -*
Misiunea noastră este aceea de a acționa în interesul comunității, soluționând problemele cu care se confruntă acesta. De asemenea, urmărim ca prin competențele de care dispunem, să fim în slujba cetățeanului, să stimulăm și să sprijinim creșterea prosperității, a bunăstării municipiului cu servicii de planificare, dezvoltare și administrare a municipiului Constanța în domeniul teritorial, edilitar, administrativ, cultural, social, mediu, ordine publică și integrare europeană. În toate acțiunile noastre respectăm cetățeanul, nevoile sale și legalitatea.
 - *Număr total poziții/ funcții prevăzute în statul instituției: 883, dintre care:*
 - Nr. poziții ocupate: 710
 - Nr. poziții vacante: 173
 - Nr. funcții de conducere: 76

Misiunea de evaluare a constat în analiza chestionarului de evaluare tematică transmis de către instituția evaluată în data de 22 august 2019 și în desfășurarea vizitei la fața locului, în data de 2 septembrie 2019 între orele 10:00-13:00, la sediul instituției din Bulevardul Tomis nr. 51, municipiul Constanța, județul Constanța.

Temele de evaluare ce au făcut obiectul discuției au fost:

- (1) Conflictele de interese;
- (2) Transparența instituțiilor publice și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea;
- (3) Incompatibilități;
- (4) Declararea cadourilor;
- (5) Protecția avertizorului în interes public.

În cadrul primei teme, privind conflictul de interese, a fost abordată și problema pantouflage-ului. De asemenea, în cadrul vizitei membrii echipei de evaluare împreună cu reprezentanții instituției prezenți la discuții au identificat cazuri de bună practică în domeniul integrității ce pot fi replicate la nivelul altor autorități administrativ teritoriale și care sunt detaliate în capitolul III al prezentului raport de evaluare.

Echipa de evaluare a fost compusă din:

- Domnul , consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice locale;
- Doamna , personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția Elaborare Acte Normative, Ministerul Justiției, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice centrale;
- Doamna , inspector de integritate, Agenția Națională de Integritate, reprezentant al platformei autorităților independente și instituțiilor anticorupție.

Din partea Secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție a participat domnul , personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția de Prevenire a Criminalității, Ministerul Justiției.

Reprezentanții Primăriei Municipiului Constanța, care au luat parte la întâlnire au fost:

- Doamna - secretar municipiu;
- Doamna - șef birou audit public intern;
- Doamna - director executiv Direcția Achiziții și Investiții Publice;
- Doamna - responsabil cu implementarea prevederilor Legii nr. 544/2001 și Legii nr. 52/2003;
- Doamna - consilier etică, Resurse Umane;
- Doamna - consilier Serviciul Resurse Umane, responsabil cu declarațiile de avere și declarațiile de interese;
- Doamna - șef Serviciu Tehnologia Informației și echipamente informatice;
- Doamna - D.A.P.L., Serviciul Juridic- responsabil implementare S.N.A.

II. CONSTATĂRI

Până la efectuarea misiunii de evaluare tematică, Primăria Municipiului Constanța a transmis Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, următoarele documente:

- Declarația de aderare la valorile și principiile SNA;
- Planul de integritate;
- Raportul privind stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție pe anul 2018;
- Anexa 3 privind Inventarul măsurilor preventive anticorupție și indicatorii de autoevaluare pe anul 2018.

Primăria municipiului Constanța nu a transmis Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice:

- Analiza privind riscurile și vulnerabilitățile la corupție.

Precizăm faptul că în cadrul discuțiilor avute la fața locului cu reprezentanții instituției, echipa de evaluare a mai analizat pe lângă documentele menționate mai sus și organigrama Primăriei și a instituțiilor subordonate, precum și codul de etică, formulând observații/recomandări cu privire la forma și conținutul acestora. Evaluatorii au precizat că organigrama publicată nu a mai fost actualizată din anul 2017 și nici nu are elementele de identificare aferente (de exemplu numărul și data Hotărârii Consiliului Local prin care aceasta a fost aprobată).

De asemenea, au fost discutate aspectele privind obligațiile stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 din perspectiva implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020.

Discuțiile echipei de experți cu specialiștii responsabili pe domeniile ce fac obiectul evaluării, au încercat să scoată în evidență, pe cât posibil, modul de înțelegere și aplicare a prevederilor legale pe fiecare secțiune în parte. Astfel, o primă constatare a fost faptul că, la nivelul instituției, sunt respectate toate prevederile legislației în sensul numirii responsabililor de activitățile evaluate.

CONFLICTELE DE INTERESE

În legătură cu această temă, evaluarea a avut ca obiectiv și gradul de înțelegere și de aplicare a prevederilor legii de către cei doi responsabili cu declarațiile de avere și interese (pentru funcționari publici și pentru consilieri locali).

Referitor la declarațiile de avere și interese, reprezentantul Agenției Naționale de Integritate a clarificat aspecte referitoare la completarea și depunerea declarațiilor de avere și interese și legate de anonimizarea/confidențialitatea informațiilor pe care acestea le conțin și documentele care trebuie să însoțească declarațiile în cazul anonimizării informațiilor din acestea.

La nivelul primăriei există o persoană responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese care asigură funcționarilor publici consultanță și acordă sprijin în completarea declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese și o persoană responsabilă cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese care asigură consultanță și acordă sprijin aleșilor locali în aceeași problematică. Pe site-ul instituției sunt publicate declarațiile de avere și de interese distinct pentru categoria aleșilor locali - consilieri locali și a funcționarilor publici.

În perioada de referință, nu au existat cazuri de încălcare a normelor privind declararea averilor și a intereselor sau de completare necorespunzătoare a declarațiilor de avere și de interese;

Persoanele responsabile de implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese nu au beneficiat de programe de pregătire profesională în ceea ce privește această tematică.

Referitor la persoanele din cadrul instituției în cazul cărora Agenția Națională de Integritate a emis rapoarte de evaluare referitoare la constatarea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese pe parcursul anului 2018, instituția a menționat în chestionarul de evaluare tematică că nu au existat, prin urmare nu a fost nevoie de luarea de măsuri administrative cu privire la înlăturarea cauzelor sau circumstanțelor care ar fi putut favoriza încălcarea normelor privind declararea averilor și intereselor.

Cu privire la măsurile de identificare timpurie a incidentelor de integritate implementate la nivelul instituției, din cele declarate de aceasta în chestionarul de evaluare tematică a reieșit că nu au

implementat astfel de măsuri, cu toate că există un registru al declarațiilor de avere și interese care se verifică de fiecare dată când se depun declarațiile.

La nivelul primăriei nu a fost elaborată/adoptată o procedură internă privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese.

În ceea ce privește canalele de comunicare stabilite în eventualitatea sesizării unui potențial conflict de interese, pe pagina de internet a instituției există o secțiune dedicată acestui aspect, intitulată „Trimitere sesizări on-line” și de asemenea există și o aplicație mobilă intitulată S City Constanța.

Referitor la desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică la nivelul instituției, nu au fost incidente semnalate de către sistemul PREVENT cu privire la potențiale conflicte de interese. Responsabili de încălcarea formularelor de integritate în sistemul Prevent sunt toți angajații din departamentul de achiziții, fiind desemnați prin Dispoziția primarului nr.1386/22.06.2017. Nu a rezultat cu claritate dacă toți aceștia au primit sarcina prin dispoziție expresă a conducătorului instituției.

Reprezentanții primăriei au precizat că în cadrul formularelor de integritate sunt introduse informații cu privire la toate persoanele care ocupă funcții de conducere din primărie, indiferent dacă sunt implicate sau nu în procedura de achiziție publică respectivă, ceea ce, desigur, determină o impovărare foarte mare pentru persoanele responsabile. Din dialogul purtat cu membrii misiunii a rezultat că este necesară identificarea exclusiv a persoanelor cu funcție de decizie în procedurile respective, numărul acestora reducându-se, astfel, în mod corespunzător. De asemenea, reprezentanții primăriei au precizat că în cursul anului 2018 au fost contactați telefonic de către Agenția Națională de Integritate cu privire la aspecte care se circumscriu Legii nr. 184/2016 și Legii nr. 176/2010, fără însă a fi emis un avertisment de integritate. Reprezentanții primăriei au adus în discuție anumite dificultăți întâmpinate la completarea și actualizarea formularelor de integritate care se completează în SICAP. Dintre acestea, în cadrul discuțiilor au fost lămurite cele cu caracter general.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare personalul instituției nu a beneficiat de instruire de specialitate pe teme specifice domeniului, dar la momentul desfășurării misiunii de evaluare s-a constatat că personalul a participat la sesiuni de instruire, dar urmare a discuțiilor a reieșit faptul că, în cadrul proiectului „Creșterea capacității administrative a Municipiului Constanța prin implementarea de măsuri în domeniul anti-corupției”, au fost instruite 40 de persoane, angajați ai instituției, pe tema eticii și integrității.

Totodată, în cadrul instituției nu au fost diseminate chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la conflictele de interese.

PANTOUFLAGE (INTERDICȚIA POST ANGAJARE)

În cadrul discuțiilor purtate în cadrul temei privind „*conflictul de interese*”, a fost abordată și chestiunea *pantouflage*-ului. Astfel, s-a constatat că nu există o cunoaștere aprofundată a subiectului și, cu atât mai puțin, o poziție instituțională sau o procedură internă dedicată acestui

subiect. Pornind și de la definiția cuprinsă în Strategia Națională Anticorupție¹, cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

Ca sediu general al materiei, interdicția post angajare se regăsește în cuprinsul prevederilor art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011 *privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora*, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 94 alin. (3) Legea nr. 161/2003 *privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției*, cu modificările și completările ulterioare, respectiv în Legea nr.98/2016 privind achizițiile publice, la art.61, în funcție de specificitatea instituției poate fi gândită o procedură pentru aplicarea legii.

La momentul vizitei, instituția nu avea desemnată o persoană responsabilă cu monitorizarea acestor prevederi, iar din discuțiile purtate la fața locului, echipa de evaluatori a constatat că nu există niciun fel de monitorizare și nici un mecanism intern de monitorizare a situațiilor ce pot genera încălcări ale interdicțiilor legale cunoscute generic sub numele de *pantouflage* sau interdicția post-angajare.

Având în vedere că instituția nu a adoptat măsuri de prevenire/remediere a situațiilor de *Pantouflage*, evaluatorii au subliniat necesitatea adoptării de măsuri specifice de către instituție, în special în sensul monitorizării respectării acestor interdicții, precum și asupra gravității sancțiunii aplicabile în caz de nerespectare a interdicțiilor, și anume nulitatea absolută a actelor încheiate.

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

Din discuțiile cu caracter general, a rezultat necesitatea menținerii actualizate și, acolo unde este cazul, completării informațiilor cu caracter general disponibile pe site-ul instituției. Spre exemplu, este necesară prezentarea organigramelor tuturor structurilor afișate ca fiind în subordonarea sau coordonarea primăriei (lipsește, de exemplu, organigramele pentru Regia Autonomă de Distribuție

¹ Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 din 10 august 2016 *privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016 - 2020*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 23 august 2016: „Pantouflage: Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora”.

a Energiei Termice, sau Regia Autonomă de Exploatare a Domeniului Public și Privat ori SCIL Confort Urban) actualizarea organigramelor, acolo unde este cazul, inclusiv prin includerea informațiilor centralizate cu privire la numărul total de posturi și numărul total de posturi ocupate (inclusiv pentru prezentarea, cu casetă centralizatoare, a organigramei Primăriei Constanța). Echipa de experți a semnalat faptul că incumbă responsabililor cu SNA din structura centrală a primăriei obligația de a semnala structurilor subordonate îndeplinirea obligațiilor legale privind transparența și accesul la informațiile de interes public.

Din discuțiile cu privire la această tematică, a reieșit faptul că persoanele responsabile cu privire la transparența decizională și accesul la informații de interes public sunt angajații Compartimentului Relații Publice și au atribuții în acest sens conform fișei postului și Regulamentului de Organizare și Funcționare.

Totodată, la nivelul Primăriei Municipiului Constanța este elaborată o procedură operațională privind activitatea specifică respectării Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informații de interes public, aprobată prin dispoziția nr. 2226/27.09.2012 și care este în curs de actualizare/modificare.

Procedura descrie modul în care se asigură accesul liber și neîngrădit al persoanelor la orice informație de interes public care rezultă din activitatea Primăriei Municipiului Constanța. Procedura se aplică pentru toate informațiile de interes public, adică informațiile care privesc activitățile și rezultă din activitatea Primăriei Municipiului Constanța, indiferent de suportul, forma sau modul de exprimare a informației.

Sunt publicate pe pagina de internet a instituției informațiile prevăzute de art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 la următoarea secțiune:

<http://www.primaria-constanta.ro/transparența/informatii-legea-544-2001/informatii-din-oficiu>

La nivelul instituției au existat cazuri care au condus la nerespectarea termenelor legale în formularea răspunsurilor la solicitările în baza Legii nr. 544/2001, acestea datorându-se redirectionării către alte instituții a solicitărilor, dificultății, complexității, volumului mare a lucrărilor documentare, implicării mai multor servicii/ direcții/instituii în elaborarea răspunsurilor. Reclamațiile administrative înregistrate privind nerespectarea accesului la informațiile de interes public, au avut ca motiv refuzul tacit în soluționarea cererilor, modalitatea de soluționare fiind transmiterea acestor reclamații către Comisia de analiza privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public sau Comisia de disciplină.

Din discuțiile purtate cu responsabilii pe Legea nr. 544/2001, a reieșit că solicitările de informații de interes public care se regăsesc pe pagina de internet a instituției sunt transmise, la cerere, și pe suport hârtie.

Metodele de comunicare online utilizate de instituție pentru informațiile de interes public sunt: pagina de internet a instituției, paginile de socializare Facebook, Twitter și Instagram, precum și e-mail-ul instituției. Totodată, instituția folosește și platforma de transfer de fișiere wetransfer pentru transmiterea răspunsurilor de capacitate mare, în format electronic.

De asemenea, la intrarea în instituție există monitoare pe care sunt afișate diverse informații de interes public.

Din verificarea paginii de internet a instituției, a reieșit că pe pagina de internet a instituției este publicat raportul privind implementarea Legii nr. 544/2001, dar nu și raportul privind activitatea primarului și raportul de activitate al instituției. Rapoartele de activitate nu sunt publicate nici în Monitorul Oficial al Județului.

Pe pagina de internet a instituției sunt publicate documente de interes public în formate închise - tipul documentelor publicate fiind de tip proprietar (word și pdf).

De asemenea, există colaborare cu organizațiile neguvernamentale și o persoană responsabilă cu gestionarea relației cu societatea civilă, de la Direcția de Urbanism. Totodată, se ține și o evidență a ONG-urilor într-un registru, conform celor declarate de reprezentanții instituției.

În ceea ce privește transparența decizională, pe pagina de internet a instituției există o secțiune dedicată acesteia: <http://www.primaria-constanta.ro/transparența/transparența-decizionala-legea-52-2003>. Din verificarea paginii de internet a instituției, a reieșit faptul că sunt publicate pe pagina de internet a instituției proiectele de acte normative, hotărârile Consiliului local, procesele verbale ale ședințelor Consiliului Local, rapoartele privind implementarea prevederilor Legii nr.52/2003, rapoartele de activitate ale consilierilor locali. Cu toate acestea, se constată că numai 35 de proiecte au fost considerate ca având caracter normativ, dintr-un număr total de 542 de hotărâri adoptate. De altfel, și în cursul anului 2019 până la momentul misiunii fuseseră supuse dezbaterii publice un număr de 11 proiecte, dintr-un total de 261 de hotărâri adoptate. Mai mult, unele proiecte supuse dezbaterii publice nu erau însoțite de instrumentul de prezentare sau aveau prezentări sintetice. Persoana responsabilă cu relația cu societatea civilă din perspectiva transparenței decizionale nu identificase demersurile pe care le-ar putea efectua în aceasta calitate, fiind aduse lămuriri în acest sens în timpul misiunii. Din Raportul de evaluare a implementării Legii nr.52/2003 publicat pe site-ul instituției ulterior misiunii a rezultat calificarea a 156 de acte ca fiind normative (fără ca acestea să fi fost supuse, însă, dezbaterii publice potrivit art.7 din lege, prin afisarea pe site pentru dezbateri 30 de zile), față de care au fost 58 de solicitări din partea asociațiilor, fiind primite 62 de recomandări.

Din cele menționate de reprezentanții instituției a reieșit faptul că se organizează periodic dezbateri publice din oficiu la care participă și societatea civilă și mass-media.

Cu referire la prevederile Legii nr. 109/2007 privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice, cu modificările și completările ulterioare, prin care au fost implementate în legislația națională prevederile Directivei 2003/98/EC, nu există o persoană desemnată responsabilă cu publicarea datelor deschise și nici nu fost identificate la nivelul instituției seturi de date în vederea publicării lor pe portalul data.gov.ro.

Totodată, informațiile de interes public care se publică din oficiu pe pagina de internet a instituției, conform standardelor Anexei nr. 4 la Strategia Națională Anticorupție 2016-2020 și sunt în format .pdf. needitabil.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare personalul instituției nu a beneficiat de instruire de specialitate privind furnizarea informațiilor de interes public, motivul invocat fiind frecvența redusă a organizării unor cursuri cu această tematică și bugetul limitat, dar responsabilul cu implementarea prevederilor Legii nr. 544/2001 a menționat că a susținut sesiuni de informare cu angajații instituției pe această tematică.

INCOMPATIBILITĂȚI

Cu privire la acest aspect, reprezentanții instituției au menționat în chestionar că, strict în perioada de raportare, nu au existat persoane din cadrul instituției pentru care Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care să se constate încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.

Ca măsură de identificare timpurie implementată la nivelul instituției cu privire la incompatibilități, în vederea sesizării Agenției Naționale de Integritate, există o procedură de sistem privind funcțiile sensibile care este în curs de actualizare, fiind identificate funcții sensibile în cadrul instituției.

De asemenea, din discuțiile pe această tematică, purtate cu reprezentanții instituției, a reieșit faptul că nu sunt situații de subordonare directă în cadrul serviciilor instituției, între soți sau între rude, în cazul funcționarilor publici.

Canalul de comunicare pentru sesizarea unei posibile situații de incompatibilitate, conform celor declarate în chestionar, nu este reglementat, dar conform celor constatate la fața locului, acesta este secțiunea dedicată acestui aspect, publicată pe pagina de internet a instituției, intitulată „Trimite sesizări on-line” și de asemenea aplicație mobilă intitulată S City Constanța.

La nivelul instituției nu au fost diseminate în cadrul instituției chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind situațiile de incompatibilitate.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare personalul instituției nu a beneficiat de instruire în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților, dar la momentul desfășurării misiunii de evaluare s-a constatat că personalul a participat la sesiuni de instruire, dar urmare a discuțiilor a reieșit faptul că, în cadrul proiectului „Creșterea capacității administrative a Municipiului Constanța prin implementarea de măsuri în domeniul anti-corupției”, au fost instruite 40 de persoane, angajați ai instituției, pe tema eticii și integrității.

DECLARAREA CADOURILOR

Referitor la această tematică, din discuțiile purtate cu reprezentanții primăriei a reieșit faptul că, până în prezent nu a fost constituită Comisia de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul acțiunilor de protocol.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției în chestionarul tematic de evaluare, în instituție nu există documente de evidență pentru declararea cadourilor, conform Legii nr. 251/2004 privind bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției.

Instituția nu a desfășurat programe de informare pentru personal cu privire la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției; de asemenea, nu au fost diseminate chestionare de evaluare a gradului de cunoaștere de către angajați a normelor referitoare la declararea cadourilor, prin urmare, gradul de cunoaștere a dispozițiilor legale privind obligația de declarare a bunurilor primite cu titlu gratuit fiind apreciat ca fiind scăzut.

La nivelul instituției nu există o procedură internă privind declararea cadourilor. Echipa de evaluare a reamintit că trebuie aduse la îndeplinire prevederile Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitare

mandatului sau a funcției, fiind fără relevanță faptul că nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii. În măsura în care instituția evaluată apreciază că legislația primară și secundară în materie este insuficientă, poate avea în vedere inclusiv elaborarea unei proceduri pe această temă.

Evaluatorii au precizat că Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Agenția Națională de Integritate organizează sesiuni de informare cu privire la legislația relevantă din perspectiva integrității, inclusiv declararea cadourilor.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Referitor la această tematică, la nivelul instituției nu este desemnată o persoană sau o structură responsabilă cu primirea și soluționarea avertizărilor în interes public și nici nu au fost semnalate cazuri de avertizări în interes public sau cel puțin nu au existat sesizări care să fi fost calificate astfel de instituție.

La nivelul Primăriei Municipiului Constanța nu există o procedură dedicată primirii și soluționării avertizărilor în interes public.

Referitor la programe de instruire pe această tematică, deși conform chestionarului tematic de evaluare, personalul instituției nu a beneficiat de instruire, la momentul desfășurării misiunii de evaluare s-a constatat că personalul a participat la sesiuni de instruire. Urmare a discuțiilor a reieșit faptul că, în cadrul proiectului „Creșterea capacității administrative a Municipiului Constanța prin implementarea de măsuri în domeniul anti-corupției”, au fost instruite 40 de persoane, angajați ai instituției, pe tema eticii și integrității.

În legătură cu acest subiect, evaluatorii au oferit soluții de bună practică, printre acestea regăsindu-se și adaptarea la specificul instituției a procedurii aprobate la nivelul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. În acest sens, identificarea corectă a avertizărilor în interes public din mulțimea petițiilor, specificitatea canalelor optime de raportare și soluționare a acestora sunt foarte importante și urmează ca înaintea actualizării, procedura operațională existentă să fie analizată și din această perspectivă.

III. BUNE PRACTICI

1. Pe pagina de internet a instituției există o secțiune de sesizări pentru cetățeni, intitulată „Trimite sesizări on-line” (care ar putea fi utilizat și pentru sesizarea unui conflict de interese, sau sesizare în interes public, dar până la momentul vizitei nu a fost utilizată drept canal de sesizare pentru cele trei teme). De asemenea, există și o aplicație mobilă intitulată S City Constanța.
2. Pentru a veni în întâmpinarea cetățeanului există pe pagina de internet a instituției o serie de servicii online:
 - Registratura electronică - prin care cetățenii pot verifica stadiul cererilor depuse. Pe site-ul instituției, la secțiunea Servicii online, municipalitatea pune la dispoziția cetățenilor și mediului de afaceri, un instrument foarte util pentru urmărirea stadiului cererilor depuse. Fără autentificare, cetățenilor li se solicită doar să tasteze numărul bonului primit la înregistrarea cererii și data acestuia, precum și o cheie de control,
 - Plata on-line a amenzilor sau diverselor tipuri de taxe,
 - Depunere cereri on-line.

3. Persoana responsabilă cu implementarea prevederilor Legii nr.544/2001 organizează periodic sesiuni de informare cu angajații instituției.

IV. RECOMANDĂRI

CONFLICTELE DE INTERESE

Se recomandă:

1. Elaborarea unei proceduri privind conflictul de interese și stabilirea canalelor de comunicare în eventualitatea sesizării unui potențial conflict de interese sau actualizarea Codului de etică, inclusiv prin introducerea și a unor prevederi referitoare la evitarea situațiilor de pantouflage, având în vedere prevederile legale cu privire la interdicțiile post angajare (de exemplu completarea unei declarații de informare în momentul încetării raporturilor de muncă);
2. Informarea consilierilor locali privind necesitatea anunțării abținerilor la începutul ședințelor Consiliului Local;
3. Implementarea de măsuri de identificare timpurie a incidentelor de integritate (avere nejustificată, conflict de interese), în vederea sesizării Agenției Naționale de integritate (exemplu: audit intern, registrul conflictelor de interese);
4. Asigurarea fondurilor necesare pentru formarea profesională a persoanelor responsabile de implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese;
5. Se recomandă ținerea evidenței privind declarațiile de avere și declarațiile de interese și într-un format electronic, într-un un program de calcul tabelar (de exemplu Excel) sau într-un alt format - care să cuprindă funcția, compartimentul, data angajării/ încetării etc.) care are, totodată, rolul de a facilita activitatea persoanei responsabile cu implementarea prevederilor Legii nr. 176/2010 și poate fi utilă pentru desfășurarea activității întregii instituții. Se poate avea în vedere, ca exemplu de bună practică, corelarea programelor informatice de la structura de resurse umane cu prevederile specifice din legislația declarațiilor de avere și de interese.
6. În ceea ce privește consultanța oferită la momentul completării formularelor de avere și interese să se analizeze oportunitatea centralizării întrebărilor cel mai des întâlnite în vederea evidențierii temelor de interes în acest domeniu și diseminarea ulterioară a acestora către personalul obligat la depunerea declarațiilor;
7. Elaborarea, eventual, a unui regulament intern/ procedură de lucru care să prevadă procedura monitorizării situațiilor de pantouflage cu eventuala desemnare, dacă situația o impune, a unei persoane care să urmărească respectarea acestei proceduri. Aceasta include aducerea la cunoștința personalului, la încetarea raporturilor de serviciu, a dispozițiilor legale în materia interdicțiilor post-angajare, prin eventuala completare a unor declarații în acest sens, precum și transmiterea unei liste cu persoane și interdicțiile aferente departamentelor de specialitate din cadrul primăriei în sensul celor prezentate mai jos;
8. Se recomandă ca listele/evidențele întocmite de personalul de la resurse umane cu persoanele care au monitorizat sau controlat societăți reglementate de Legea nr.31/1990 sau alte unități cu scop lucrativ din sectorul public, inclusiv regii autonome, sau cele care au fost implicate în procesul de elaborare a cererilor de finanțare/caiete de sarcini din fonduri europene și/sau fonduri naționale aferente acestora, să fie transmise compartimentelor de specialitate din structura centrală precum și subordonatelor, pentru a fi avute în evidență, după caz, 3 ani (art.

- 94 alin. (3) din Legea nr. 161/2003) 12 luni (art.12 alin. (1) din O.U.G. nr. 66/2011 sau art.61 din Legea nr.98/2016), în vederea semnării cazurilor interzise de lege;
9. În privința situațiilor de interdicție post angajare, ca și recomandare, formulăm , cu caracter exemplificativ, următoarele posibile modalități de abordare:
- în cazul obținerii și a utilizării fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale: posibilitatea transmiterii unei adrese de informare către beneficiarii persoane fizice/juridice de drept privat, privind încetarea contractului de muncă a unei persoane din instituție care a fost implicată, ca membru al echipei unui proiect, în elaborarea cererii de finanțare și a caietelor de sarcini (și asupra interdicției de angajare în acea entitate pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la semnarea contractului de finanțare);
 - în cazul funcționarului public care a desfășurat activități de monitorizare și control la societățile comerciale sau alte unități cu scop lucrativ, transmiterea unei adrese de informare privind încetarea raportului de serviciu al acestui funcționar către aceste entități și precizarea prevederilor legii privind interdicția acestei persoane de a se angaja, timp de 3 ani, la operatorii economici în cauză.

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

Se recomandă:

1. Elaborarea și actualizarea permanentă, pe pagina de internet a instituției, a unei liste de întrebări și răspunsuri frecvente, pe teme de larg interes public;
2. Publicarea informațiilor/documentelor în format editabil atât pe pagina de internet a instituției, și totodată încărcarea lor pe portalul data.gov.ro, astfel încât să fie utilizate în mod liber, reutilizate și redistribuite de către persoane interesate. În acest sens, precizăm că Anexa nr. 4 a Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 trebuie respectată de asemenea.
3. Identificarea și publicarea unui număr cât mai mare de seturi de date în format deschis pe data.gov.ro;
4. Asigurarea participării la activitățile de instruire profesională a persoanelor responsabile de aplicarea Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, a persoanei responsabile cu publicarea datelor în format deschis, respectiv a persoanei responsabile de aplicarea Legii nr. 52/2003, republicată;
5. Publicarea organigramei instituției în versiunea actualizată și conținând elementele de identificare minime necesare ;
6. Informarea structurilor subordonate cu privire la necesitatea respectării standardelor de publicare a informațiilor de interes public și obligația respectării prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională;
7. Aprofundarea GHIDULUI EXPLICATIV pentru elaborarea și implementarea unitară a procedurii de sistem privind comunicarea din oficiu a informațiilor de interes public în format standardizat și deschis și asigurarea transparenței decizionale, disponibil pe site-ul MDRAP. Analiza aprofundată este menită a determina o schimbare de mentalitate și abordare cu privire la tipul și numărul de hotărâri ce ar trebui supuse dezbaterii publice;
8. Crearea unei baze de date cu ONG-urile și societatea civilă din județ și invitarea acestora la dezbaterile publice, în funcție de domeniile de activitate specifice.

9. Publicarea pe pagina de internet a instituției a raportului privind activitatea primarului și a raportului de activitate al instituției.

INCOMPATIBILITĂȚI

Se recomandă:

1. Elaborarea unei proceduri pentru evitarea și gestionarea, în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților;
2. Organizarea de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților;
3. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurilor în materie (spre exemplu prin distribuirea în vedere completării unui chestionar tematic de evaluare personalului instituției) și adoptare a unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

DECLARAREA CADOURILOR

Se recomandă:

- a. Publicarea pe site-ul instituției a registrului bunurilor, chiar dacă nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii;
- b. Respectarea dispozițiilor Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, prin:
 - Constituirea Comisiei de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul acțiunilor de protocol;
 - Elaborarea unui registru de evidență a cadourilor și publicarea listei pe pagina de internet a instituției.
- c. În măsura în care instituția evaluată apreciază că legislația primară și secundară în materie este insuficientă, poate avea în vedere inclusiv elaborarea unei proceduri pe această temă;
- d. Organizarea și efectuarea unor sesiuni de informare privind legislația în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, pentru toate persoanele cărora le sunt aplicabile prevederile legislației în domeniu, pentru conștientizarea personalului cu privire la înțelesul noțiunii de bunuri declarabile în sensul Legii nr. 251/2004, acesta nefiind limitat la darurile manuale primite cu ocazia întâlnirilor bilaterale cu delegații, române sau străine, ci incluzând și materialele promoționale primite de angajații instituției cu ocazia participării la diverse reuniuni, în măsura în care acestea îndeplinesc condițiile legale de declarare;
- e. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurii interne în materie, eventual prin aplicarea unor chestionare de evaluare și adoptare a unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

Se recomandă:

1. Elaborarea unei proceduri privind protecția avertizorului de integritate la nivelul instituției, care să poate fi implementată, asigurându-se următoarele:

- desemnarea unei persoane sau a unei structuri responsabile cu primirea și soluționarea avertizărilor în interes public, inclusiv prin crearea unui canal de raportare clar definit;
 - protecția identității avertizorilor de integritate;
 - soluționarea pe fond a sesizărilor;
 - protecția avertizorilor de integritate împotriva unor acțiuni represive.
2. Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare cu angajații instituției privind legislația în domeniul protecției avertizorului în interes public, precum și cu referire la prevederile procedurii interne în domeniu, cu întreg personalul primăriei;
 3. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și adoptarea unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

ALTELE

1. Actualizarea și completarea periodică a Codului de etică și a Regulamentului Intern conform noilor reglementări legislative în domeniu și raportat la realitatea cadrului organizațional;
2. Întrucât la nivelul Primăriei Municipiului Constanța nu se realizează monitorizarea stadiului aplicării prevederilor SNA 2016-2020 la nivelul structurilor subordonate, în acest context echipa de evaluare recomandând organizarea unor întâlniri ale responsabililor pe teme specifice prevenirii corupției și promovării transparenței și integrității din cadrul structurilor supraordonate cu omologii de la nivelul subordonatelor;
3. Având în vedere faptul că pe site-ul instituției în prezent nu se regăsește o secțiune dedicată domeniului integritate sau vreun document aferent SNA 2016-2020, echipa de evaluare recomandă construirea unei astfel de ramificații în cadrul paginii web a instituției unde să se regăsească documentele specifice domeniului (de ex: declarația de aderare, rapoartele anuale privind stadiul implementării SNA 2016-2020, planul de integritate, etc.), publicarea declarației de aderare la SNA 2016-2020 pe site-ul instituției.